

MARKO KREMŽAR

POTRES

Slovenska država je v zadnjih tednih doživela hud politični potres. Dve stranki sta podpisali koalicijo, dve sta se združili, vzdignila se je nova vlada, pravkar združena stranka se je razcepila, koalicija se je razbila, vstaja nova stranka. Kot po vsakem potresu je tudi po tem ostalo v zraku veliko prahu, ki še ne dopušča jasne presoje vse škode, ki je bila prizadeta. Ljudje si ogledujejo, kaj je porušeno, kaj še stoji, kje so še kake skrite razpoke, in nezaupno gledajo, če so preostali zidovi res varni. Nekateri pa poskušajo izrabiti zmedo v svojo korist. Tako vlogo je prevzel predsednik države, ki je sklical volitve za 15. oktober, nekako tako, kot bi župan porušenega mesta razglasil nov mestni načrt med tem, ko gasilci še preiskujejo ruševine.

Potres je velika nesreča, lahko pa je tudi začetek prenove. So mesta, ki si po potresih niso več opomogla, poznamo pa druga, ki so zrasla iz ruševin lepša in prenovljena. To seveda ni odvisno od sile potresnega sunka, marveč od notranje moči prebivalcev. Tudi posledice pravkar doživetega političnega pretresa bodo končno izraz ustvarjalne sile prizadetih.

Eno prvih vprašanj, ki si ga ljudje stavi-jo po vsakem potresu je, kako da ga ni nihče predvidel, kdaj je bilo opaziti prve znake globinskih napetosti in kaj je njih vzrok. Takoj nato pa sledi vprašanje: kaj zdaj? Odgovori so navadno več ali manj utemeljena ugibanja. Tudi po političnem potresu ni drugače.

Kolikor je mogoče presoditi iz daljave, je bilo čutiti prvi potresni sunek po neki seji Bajukove vlade. Tej seji je predsedoval zaradi mandatarjeve odsotnosti obrambni minister, predsednik SDS, Janša. Na njej so sklenili, da bo vlada predstavila evropski komisiji v presojo vprašanje volilnega sistema. O tej odločitvi je bil obveščen mandatar Bajuk naknadno, predsednik druge koalicijske in takrat največje stranke v Sloveniji, Zagožen, pa ne. Ko je zvedel za to vladno odločitev po neuradni poti, je bil predsednik SLS+SKD upravičeno jezen, a je neupravičeno ostro reagiral.

Kot znano, je SDS izvedla pred časom referendum glede načina parlamentarnih volitev. Relativna večina glasovalcev se je odločila za večinski dvokrožni sistem. Ustavno sodišče se je izreklo, da je izid referenduma veljaven in zato obvezen. Krščanski demokrati, ki sicer niso bili pristaši večinskega sistema in so sami predlagali kombinacijo večinskega in proporcionalnega načina volitev, ki bi bil za mlado državo bolj primeren, so se podredili sodnijski odločitvi. V koalicijski pogodbi, ki so jo podpisali z SDS, so se dogovorili, da se bodo tega sklepa držali. Po združitvi obeh krščansko usmerjenih strank v novo SLS+SKD, je to koalicijsko pogodbo podpisal tudi predsednik nove stranke Franc Zagožen.

Sledili so manjši konflikti med poslanskimi bloki obeh pomladnih koalicijskih strank. Nastajajočo razpoko je hotel dr. Andrej Bajuk, kot predsednik vlade, pravočasno omejiti in premostiti. Predlagal je, naj se spor glede volilnega sistema reši tako, da skliče vlada, ki je za to poklicana, nov referendum. Ta referendum naj bi bil brez pomankljivosti, katere je imel prejšnji, in naj bi nedvomno izkazal voljo ljudstva. Predstavnikom pomladnih strank pa omo-

gočil, da svoje mnenje prilagodijo brez izgube osebnega ugleda. Sklical je sejo s predstavniki obeh koalicijskih strank, s katere pa sta Franc Zagožen in Janez Podobnik kmalu užaljena odšla, ker ju je tam neki predstavnik SDS brez potrebe žalil. Predlog je propadel, razpoka se je razširila in poglobila.

Do dokončnega razkola pa je prišlo v parlamentu ob glasovanju spremembe volilnega sistema, ki je del ustave in potrebuje za izglasovanje dve tretjinsko večino. Predsednik SLS+SKD Zagožen je brez posveta s koalicijskim partnerjem dal poslancem svoje stranke navodilo, naj glasujejo skupaj s poslanci levičarskega bloka za proporcionalni volilni sistem. S tem je razbil pomladno koalicijo, ki je postala s proporcionalnim sistemom tako ali tako brezpredmetna, ker se v takem primeru sklepajo koalicije po volitvah z ozirom na število poslancev, ki jih dobi vsaka stranka. To odločitev je storil Zagožen brez posveta z IO ali s Svetom lastne stranke in proti volji njenih podpredsednikov Peterleta in Bajuka. Zavrzel pa je tudi sklep ustavnega sodišča in tako, skupaj z levičarskim blokom, oddaljil Slovenijo od ideala pravne države.

Da je postal prepad po glasovanju v parlamentu nepremostljiv, so dosegli tudi poslanci SLS+SKD. Čeprav so vedeli za ozadje Zagoženovih odločitev, so ga podprli vsi, brez oziroma, kar je oba podpredsednika stranke postavilo v nemogočo položaj. Ostala sta popolnoma osamljena. Ko bi vsaj nekaj poslancev glasovalo drugače, bi bilo mogoče prenesti razpravo o pravilnosti ali nepravilnosti Zagoženovih odločitev v okvir stranke. Tako pa je ostalo obema podpredsednikoma le to, da sta od funkcij v vodstvu stranke protestno odstopila. Zagožen je s svojimi poslanci dosegel, da se je otrešel v vodstvu stranke dveh najvidnejših osebnosti, hkrati pa ohranil enotnost SLS+SKD. S tem pa je seveda oslabil njen ugled in jo porinil ob bok nespokorjenih političnih dedičev nekdanjega režima.

Dr. Andrej Bajuk je nekaj ur po glasovanju v parlamentu oznanil svojo odločitev, da izstopa iz SLS+SKD in da namerava ustanoviti novo stranko, ki se bo dosledno držala vrednot slovenske pomladi. Ko je Lojze Peterle kasneje uvidel, da so vrata do odločujočih organov SLS+SKD zaprta tudi njemu, in da proti Zagoženovim odločitvam ne bo mogel protestirati znotraj stranke, je prav tako iz nje izstopil. Del članstva je tako ostal brez odgovarjajočega, zanesljivega političnega predstavništva. Nekaj dni po tem sta Bajuk in Peterle naznanila, da se oblikuje nova politična opcija „Nova Slovenija“, katere smer je opredeljena s podnaslovom „Krščanska ljudska stranka“. Ta je bila na podlagi 350 ustanovnih podpisov, več kot jih predpisuje zakon o strankah, končno ustanovljena na množičnem zborovanju v petek, 4. avgusta v Ljubljani. Za predsednika stranke so izvolili dr. Andreja Bajuka, kateremu se je med tem posrečilo, da je kljub koalicijski krizi, ohraniti med ministri svoje vlade enotnost.

Nova stranka stoji pred hudim izzivom. Čez dobra dva meseca se mora predstaviti volilcem na volitvah za državni zbor. Do takrat mora v predvidenih rokih izdelati program in izbrati kandidate, predvsem pa urediti svoje lastno vodstvo in notranjo

NOVA SLOVENIJA — Krščanska ljudska stranka

Več kot 200 ustanovnih članov je 4. avgusta na ljubljanskem ustanovnem zboru Nove Slovenije (NSi) - Krščanske ljudske stranke za predsednika stranke soglasno izvolilo Andreja Bajuka, ki je bil tudi pobudnik omenjene stranke. NSi je demokratična politična stranka, ki želi v javnosti povezovati vse državljane Slovenije, ki sprejemajo slovenske in evropske kulturne, demokratične, domovinske, moralne in socialne vrednote. Namen Nove Slovenije je v luči teh vrednot dosegati splošno blaginjo. Med kulturnimi vrednotami stranka posebej poudarja slovensko narodno samobitnost, poglobljena demokratična vrednota pa je vladavina pravne države.

Na ustanovnem zboru, ki se je ga udeležilo nad 500 Slovencev in na katerem so med udeleženci zbrali prek 300 overjenih ustanovnih izjav ter 200 pristopnih izjav k članstvu, so potrdili tudi statut in program stranke ter izvolili organe stranke, 25-članski svet stranke, enajstčlanski izvršilni odbor ter strankino razsodišče in nadzorni odbor. S tem so izpolnjeni pogoji za registracijo.

V izvršilni odbor stranke so bili izvoljeni dr. Andrej Bajuk, prof. Lojze Peterle, Marko Štrovs, Gregor Novak, Jurij Zupan, Anton Kokalj, Franc Bezjak, Lidija Drobnič, Igor Senčar, Leon Marc in Marjeta Humar. Izvršilni odbor bo izmed sebe izvolil dva podpredsednika stranke in na predlog predsednika stranke imenoval glavnega tajnika. V skladu s statutom bodo Slovenci v zamejstvu in izseljeništvu izvolili še enega podpredsednika. Tako da bo stranka dejansko imela tri podpredsednike.

Predsednica nadzornega odbora je Marija Štrbenc, v njem pa so še Robert Ilc, Jože Nemanič, Vlado Puc in Roman Oberč. V strankinem razsodišču so Anton Drobnič, Justin Stanovnik, Igor Suhorepec, Alojz Hočevar in Štefan Skledar. Za predsednico sveta stranke je bila izvoljena Slavica Navinšek.

Stranki se je pridružilo več županov in tudi več občinskih okrajev bivše SKD, kakor tudi nekateri posamezniki iz SLS. Med drugimi so v stranki: publicist Viktor Blažič, bivši župan Jože Strgar, bivša ministra dr. Andrej Capuder in dr. Peter Vencelj, akademik dr. Kajetan Gantar in drugi.

Program nove stranke temelji na tradiciji zgodovinske ljudske stranke in izhaja iz tradicionalnih ljudskih krščanskih vrednot. Stranka deluje na območju Slovenije, med Slovenci v zamejstvu in po svetu, je zapisano v statutu. Sedež stranke je na Kogojevi 2 v Ljubljani. Prvi redni kongres stranke bodo sklicali najpozneje v roku enega leta.

Novoizvoljeni predsednik stranke Andrej Bajuk je v pogovoru z novinarji med drugim poudaril, da gre pri oblikovanju nove stranke na slovenskem političnem prizorišču za to, da se ustvari verodostojna, odprta stranka, ki bo ponudila opcijo slovenskim volilcem, ki se udeležujejo in prepoznajo na pomladanski strani. O sodelovanju novega političnega subjekta s SLS+SKD Slovensko ljudsko stranko je Bajuk, sicer pred izstopom nekdanji pod-

Dr. Andrej Bajuk in žena
na ustanovnem zboru

predsednik omenjene stranke, izrazil prepričanje, da Slovenija potrebuje neko močno politično opcijo na t.i. pomladanski strani ter da bodo po njegovem mnenju lahko našli skupni jezik in bodo lahko v prihodnje sodelovali.

V nastopu na ustanovnem zboru je pri predstavitvi poročila iniciativnega odbora za ustanovitev stranke Bajuk obširneje orisal osrednje smernice programa in dela stranke. Kot je dejal, „v slovenski politični prostor vstopajo brez vsakršnih dolgov in hipotek, tako finančnih kot moralnih“. Delovati želijo povezovalno in ustvarjati pogoje za preseganje neplodnih ideoloških delitev. Na novo pot stopajo tudi zaradi nezadovoljstva s sedanjim stanjem, saj so po njegovem mnenju nekatera ključna načela evropske krščanske ljudske politike ostala brez verodostojnih predstavnikov. Po besedah Bajuka bodo prva skrb nove stranke pospešitev povezav Slovenije z evropsko skupnostjo. Zlasti bodo pozornost dajali tistim področjem, ki so predmet najhujše kritike EU. Ena temeljnih vrednot nove stranke pa bo pravna varnost. Prizadevali si bodo tudi za ustvarjanje odgovornega partnerstva med civilno družbo in državo ter za še učinkovitejše reševanje položaja najbolj ogroženih državljanov. Svojo nalogo bodo videli tudi v spodbujanju države k večji naklonjenosti družini. Velik pomen pa pripisujejo tudi lokalni samoupravi in decentralizaciji državne oblasti.

Kot kažejo ankete, bi novo Bajukovo stranko načelno podprlo 10 % vprašanih, prav toliko ji podpora odreka, 60,6 % vprašanih bi volilo kakšno drugo stranko, 19,5 % vprašanih pa je še neodločenih.

MLADI SE PRIDRUŽUJEJO BAJUKU

Predstavniki Mladih krščanskih demokratov (MKD) v svetu SLS+SKD, ki so na seji sveta izstopili iz stranke, so v sporočilu za javnost poudarili, da se bodo pridružili novi stranki premiera Andreja Bajuka. Poslanska skupina SLS+SKD je ravnala napačno, ko je podprla predlog sprememb in „s tem enostransko prekinila pogodbo o koaliciji Slovenija ter se jasno postavila na levo“.

„Politična stranka, ki ruši lastno vlado in na skrivaj trguje z LDS in Združeno listo ni vredna našega zaupanja,“ opozarjajo predstavniki MKD.

STRAN 4:

Koncert Finkovih

Slovenci v Argentini

SLOMŠKOV DOM

Domobranska proslava

Nedelja 11. junija. Kljub sivemu in mrzlemu jesenskem jutru se je lepo število rojakov zbralo v Slomškovem domu k spominski proslavi. Ob 9. uri je župnik mons. Jože Škerbec daroval sveto mašo za vse pobite domobrancelje in druge žrtve vojne in revolucije. V homiliji se je spominjal trpljenja, bolečine in vdanosti slovenske vojske. Berili sta brala Božo Fink in Marjan Loboda. Darove so nesli Nežka Vesel, Andrejka Loboda in Avgust Jeločnik. Mašo je spremljal Mladinski pevski zbor Slomškovega doma pod vodstvom Pavleta Erjavca.

Takoj po končani daritvi se je pričela kratka a doživljiva spominska akademija. V besedi in pesmi smo se spomnili slovenskih junakov-domobranceljev ob 55. obletnici slovenske narodne tragedije. Podpredsednica Doma prof. Neda Vesel Dolenc je uvedla v počastitev z besedami I. Cankarja „Luč je in Bog je, radost in življenje. Svetlejši iz noči zasije dan, življenje mlado vre iz starih ran in iz trohnobe se rodi vstajenje“. Razmišljanja dr. Marka Kremžarja pod naslovom „Maj, spomini in odločitve“ je prebral predsednik Doma Marjan Jože Loboda.

V drugem delu so bile recitacije prepletene s pesmijo v celotni režiji dr. Štefana Godca. Višji razredi Slomškove šole so lepo podali Vinka Žaklja pesnitev „Ne žaluj“. Vodil jih je učitelj Marjan J. Loboda. Za tem sta Lučka Kinkel in Marko Selan dovršeno podala „Zakaj moj Bog“ — lic. Ivan Korošec. Mladinski zbor je zapel Pojdem v Rute, N'nav čez izaro, ter Gozdič je že zelen. Med pevskim izvajanjem sta Pavla Kovač

Škraba in Metka Erjavc Tomazin, zastopnici Zveze slovenskih mater in žena prinesli na oder veliko srce (Stane Snoj) napolnjeno z rdečimi nageljni, kot znak zvestobe ter ga položile pod slovensko zastavo in domobranski grb.

Ob koncu so šolski otroci te nageljkice v sprevedu ponesli pod spominsko ploščo na vrt Doma, kjer je mons. Jože Škerbec zmolil za mrtve domobrancelje, vsi navzoči pa so zapeli Oče, mati...

Izza oblakov so svetlikali sončni žarki, ko smo odhajali še zatopljeni v razmišljanje na tiste grozne dni slovenske zgodovine, s prebujanjem zvestobe idealom, za katere so se naši mučenci borili in umirali.

IV. zasedanje Svetovnega slovenskega kongresa

V Tinjah na avstrijskem Koroškem v Slovenskem katoliškem domu Sodalitas, ki ga je ustanovil in še sedaj uspešno vodi msgr. Jože Kopeinig, so se zbrali delegati skoro vseh Konferenc, ki sestavljajo Svetovni slovenski kongres. Navzočih je bilo 30 delegatov s pravico glasovanja in številni drugi člani in prijatelji SSK.

V dneh od 28. do 30. junija t. l. je bilo prav živahno, saj so se vrstile seje, sestanki delovnih komisij in poročila posameznih konferenc. Zasedanje je pričel s pozdravnim nagovorom predsednik SSK dr. Jože Bernik, ki je tudi napovedal potek in delovanje zasedanja. Najprej so delegati izvolili delovno predsedstvo zasedanja: Predsednik inž. Feliks Tavčar (Nemčija), podpredsednik Marjan Loboda (Argentina), članica Renata Dolinar (avstrijska Koroška). Za zapisničarico je bila izbrana Jana Podobnik (Slo-

venija), za overovatelja pa dr. Janez Dular (Slovenija) in mag. Boštjan Turk (Slovenija). V verifikacijsko komisijo so bili izvoljeni: Mira Šekoranja (Primorska), Sandra Jakšič (Slovenija) in Valentin Mohar (Anglija). Zatem so sestavili razne delovne komisije. V Komisijo za statut so bili izvoljeni: dr. Jože Bernik (ZDA), dr. Danijel Starman (Slovenija), mag. A. Levstek (Avstrija), prof. Hema Češnovar (avstrijska Koroška). Komisijo za program in resolucije so sestavljali: Dr. Janez Dular (Slovenija), mag. Lojze Dolinar (avstrijska Koroška), Jožica Gerden (Avstralija), inž. Dušan Nendl (Nemčija), prof. Darja Piciga (Slovenija); Marko Kargl (Slovenija). V Komisijo za finance so bili izvoljeni: Dr. Hilarij Rolih (ZDA), Justina Repina-Lopič (Nemčija), p. Ivan Tomažič (Avstrija), dr. Božo Dimnik (Švica). V Volilno komisijo so bili izvoljeni: dr. Vivod,

Triglav v Rosariu je praznoval

Slovensko društvo TRIGLAV iz Rosaria je 22. julija praznovalo 70-letnico svoje ustanovitve ter petletnico, odkar je znova zaživelo kot samó slovensko društvo.

V ta namen je organiziralo slavnostno večerjo, na katero je posebej povabilo veleposlanika Slovenije v Argentini dr. Janeza Žgajnarja in soprogo; prav tako se je udeležila slavnosti kot predstavnica Zedinjene Slovenije njena tajnica prof. Neda Vesel Dolenc, ki je tudi podpredsednica Slomškovega doma v Ramos Mejiji.

Večer, na katerega je prihitelo veliko

število društvenih članov, se je pričel s nagovorom v spomin na ustanovitelje društva, ki ga je imel predsednik društva Marjan Jeriha, nakar je pozdravila navzoče prof. Neda Vesel in končno tudi veleposlanik dr. Žgajnar.

Na kulturnem delu programa sta nastopili plesni skupini „Mavrica“ in „Vesel slovenski duh“, ki sta zaplesali tradicionalne slovenske plesne, s katerimi sta navdušili vse navzoče.

Sledila je še izbrana slovenska večerja.

Dra. Rosa Polh

FAZ o položaju v Sloveniji

Slovenijo, z gledno deželo med državami kandidatki za polnopravno članstvo v Evropski zvezi, pretresajo politični nemiri. Prehodna vlada, ki je to funkcijo prevzela šele junija letos, je zaradi razpada doslej nosilne koalicije prejšnji teden izgubila legitimnost. Poleg tega pa sta premier Andrej Bajuk in zunanji minister Lojze Peterle odstopila s svojih funkcij kot podpredsednika SLS+SKD, izstopila iz stranke in se sedaj pripravljata na ustanovitev nove stranke, ki bo nastopila na državnozbornih volitvah, ki jih je za 15. oktobra razpisal predsednik države Milan Kučan, piše v izdaji 31. julija nemškega dnevnika Frankfurter Allgemeine Zeitung Reinhard Olt. Obenem Olt v članku komentira tudi spremembo slovenske ustave in prihajajoče volitve.

Predsednik države je pri določanju datuma volitev upošteval predvsem sprejemanje t. i. evropskih zakonov, in se pri tem ni oziral niti na želje opozicijskih sil po čimprejšnjih volitvah, niti na želje koalicijskih strank, da bi bile volitve čim kasneje, s čimer bi Bajukova vlada dobila potreben čas. Slovenija mora namreč v času pristopnih pogajanj z EZ sprejeti kakih 50 zakonov, s katerimi bo prilagodila svojo zakonodajo evropski. Notranjepolitični nemiri pristopnega procesa in pogajanj ne ovirajo, piše Olt.

dr. Kobi, dr. Megušar, Cvetko Falež.

V petek, 30. junija so bila dopoldne na vrsti poročila posameznih Konferenc, popoldne pa zaključki in predlogi delovnih komisij. Brez dvoma je to edinstveno slovensko srečanje, ki bi ga morda lahko primerjali le z vsakoletnimi dnevi v Dragi. Kakšna škoda, da doslej oblast v Sloveniji še ni znala ali ni hotela pritegniti k plodnemu sodelovanju vsega tega ogromnega potenciala, ki ga predstavljamo Slovenci po svetu. Upamo, da bo tudi do tega nekoč prišlo.

Pozno popoldan, v petek, 30. junija so bile volitve novega upravnega odbora SSK. Dosedanji predsednik skozi dve mandatni dobi dr. Jože Bernik (ZDA) je v obširnem poročilu orisal vse delo, ki ga je SSK opravil v zadnji poslovni dobi. Zaključil je z optimistično mislijo, da se je SSK s pristopom večjega števila mladih občutno pomladil, kar pomeni, da bosta v bodoče v njegovem delovanju še bolj prisotni modrost in mladost.

Volilna komisija je razdelila volilnice in nato razglasila izid volitev. Za novo mandatno dobo štirih let je bil izvoljen naslednji odbor SSK: predsednik dr. Boris Pleskovič (ZDA), prvi podpredsednik Tone Strojčan (Nemčija); podpredsednik za Evropo mag. Boštjan Turk (Slovenija); podpredsednik za zamejstvo prof. Tomaž Pavšič (Primorska); podpredsednica za čezmorske dežele Jožica Gerden (Avstralija). Finančni

odbor: predsednik Franci Feltrin (Slovenija), člani: Dr. Hilarij Rolih (ZDA), Marjan Loboda (Argentina), Jože Kastelic (Kanada), Hugo Šekoranja (Primorska). Član Upravnega odbora z glasovalno pravico dr. Jože Bernik. Nadzorni odbor: predsednik dr. Janez Pogorelec (Slovenija), inž. Feliks Tavčar (Nemčija), Janez Šket (Nemčija); nadomestni člani: Stane Kranjc (Kanada), Cvetko Falež (Avstralija), Tone Mizerit (Argentina). Častno razsodišče: dr. Barbara Kenda (Slovenija), dr. Janez Dular (Slovenija), mag. Lojze Dolinar (avstrijska Koroška), prof. Hema Češnovar (avstrijska Koroška), dr. Bogomir Černe (Nemčija).

Novoizvoljeni predsednik dr. Boris Pleskovič se je zahvalil volilcem za zaupanje, prejšnjemu odboru za učinkovito delo in obljubil zastaviti vse svoje sile za to, da bo SSK tudi v bodoče dobro prepoznavna civilna družba v slovenskem prostoru in povezovalna vez Slovencev po svetu. Za tem je predsednik dr. Pleskovič predlagal občnemu zboru, da za izredne zasluge za SSK in slovenstvo imenuje za častne člane SSK: dr. Jožeta Bernika (ZDA), Jožeta Kastelica (Kanada), p. Ivana Tomažiča (Avstrija) in msgr. Jožeta Kopeiniga (avstrijska Koroška). Predlog je bil soglasno potrjen z velikim aplavzom.

Udeležence IV. zasedanja SSK in posebno novi odbor so pozdravili državni sekretar RS za Slovence v zamejstvu

Dr. Boris Pleskovič

Nad. na 5. str.

Gospodarski vestnik

Slovenske-latinskoameriške trgovske zbornice

Na kolesih, a zelo počasi

Kriza, ki jo prestaja Argentina, ne pojenja. Rečezija se noče posloviti od teh krajev, kar hudo prizadeva razvoj domačega gospodarstva. Ob tem seveda tečejo razne polemike, kot pretekli teden, ko je gospodarski minister Machinea prišel navzkriž s podjetniki. Minister je namreč v Trgovski zbornici zatrdil, da bo argentinska gospodarska dejavnost letošnje leto narasla za 3% in da se bo že v prihodnjem trimeslju to bistveno poznalo pri potrošnji. Predsednik trgovske zbornice Jorge Di Fiori pa mu je odgovoril, da podjetniki ne vidijo nobene reaktivacije in je hotel vedeti, od kod je minister vzel podatke za svojo trditve.

Pravzaprav se je najbolj pozitiven podatek preteklega tedna nanašal na sosednjo državo in družabnico Argentine v Mercosurju. V Brazilju je gospodarska dejavnost v prvem semestru letošnjega leta narasla za 6%, medtem ko je v mesecu juliju skočila kar za 7,6% v primeru s istim mesecem lanskega leta. Reaktivacija pa vzbuja upanje Brazilju na lepše izgleda tudi za argentinsko dejavnost.

Vendar je en sektor porizvodnje, ki trenutno beli glave vladnim strokovnjakom, in to je avtomobilska industrija. Ta je bila vedno neke vrste barometer gospodarskega stanja v državi. Če je prodaja avtomobilov lepo tekla, pa tudi če drugi sektorji niso preveč dobro delovali, je bil občutek zadovoljiv. Dandanes pa se ta del gospodarskega delovanja, kot večina ostalih, bori z velikimi težavami. Prodaja ne dočaka tistega skoka, ki so ga pričakovali in tudi napovedovali. Posledica pa je grožnja novih brezposelnih zlasti v dveh ključnih

provinciah: Cordoba in Buenos Aires.

Zato je tako od podjetnikov kot iz krogov obeh provincijskih vlad prišlo do predloga, naj vlada podvzame potrebne korake, da pospeši delovanje tega sektorja. Kako pa naj vlada to stori? Zelo enostavno: zniža naj davke, ki se kopičijo nad argentinsko avtomobilsko proizvodnjo. Poleg cigaret, ki nosijo krono, so verjetno avtomobili eden najbolj obdavčenih izdelkov. Od končne cene, ki jo kupec plača za nov avtomobil, gre kar 47,31 procentov v javne fonde v obliki različnih davkov in le 52,69 procentov v produktivni sektor. Industrijalci sedaj predlagajo, naj se udeležba davkov pri končni ceni avtomobilov zniža na 37 odstotkov. Vlada je že izrazila pripravljenost, da nekoliko zniža obdavčenje novih avtomobilov. V kakšni višini bo ta popust, pa še ni jasno in o tem bodo še tekla vroča pogajanja.

Res pa je, da je vlada že prepoznala, da je davčni sunek po nastopu rodil obraten učinek od pričakovanega. Tudi minister Machinea je to priznal. Davčna nabirka ne raste in zato je vlada že odločila nove varčevalne ukrepe. V letu 2001 bodo morala posamezna ministrstva znižati stroške za nadaljnjih 13%. To bo pomenilo prihranek 1.400 milijonov dolarjev, s čimer bo zadoščeno zakonu o davčni konvertibilnosti.

Kljub temu pa ni pričakovati, da bi se politika vlade na davčnem področju sploh kaj spremenila, razen v posameznih primerih, kot je avtomobilski. Davki bodo še do nadaljnjega tisti okovi, bi bodo hudo ovirali napredovanje voza argentinskega gospodarstva.

- e - t

Se na Koroškem jasni?

Na pogajanjih med Koordinacijskim odborom koroških Slovencev (KOKS), koroškim deželnim glavarjem Joergom Haiderjem, predsedniki deželnozborskih strank in predsedniki poslanskih klubov deželnozborskih strank, so udeleženci 1. avgusta dosegli soglasje, da je bistvena vprašanja slovenske manjšine potrebno rešiti. Rešitev teh vprašanj naj bi dosegli do septembra, ko bo ponovno prišlo do podobnih pogajanj, je povedal predsednik Narodnega sveta koroških Slovencev Bernard Sadovnik. Dodal je, da tako konkretnih pogovorov, v katerih bi bili navzoči predstavniki vseh najpomembnejših institucij, manjšina ni imela že od leta 1985. Izredno pomembno pri tem je, da je šlo za pogajanje z vsemi deželnozborskimi strankami in ne le deželnim glavarjem, dodaja Sadovnik.

Vprašanje postavitve dvojezičnih krajevnih napisov in kazipotov na mestih, kjer to zakon predvideva že dvajset let, naj bi rešili še letos. Do okvirnega dogovora je na pogajanjih prišlo tudi glede ustanovitve sklada za finančno pomoč dvojezičnim vrtcem.

Z mrtve točke pa se je na pogajanjih premaknilo vprašanje zastopstva manjšine v deželnem zboru. Vse tri stranke deželnega zbora avstrijske Koroške social-demokrati (SPOe), svobodnjaki (FPOe) in ljudska stranka (OeVP), so se izrekle za to, da se še pred naslednjimi deželnozborskimi volitvami uresniči zastopstvo slovenske manjšine v deželnem zboru. Že septembra bodo k sodelovanju v Pododbor deželne vlade za ustavno, pravno in manjšinska vprašanja, ki pripravljajo volilno reformo.

SILVIN EILETZ

(5) - KONEC

Zgodovine neke kolaboracije - boljše viki in Nemci: 1914-1918

Avtor je daleč od tega, da bi Lenina „demoniziral“. Lenin je pač deloval po svojih ideoloških principih. Z vidika provizorne vlade je bilo to „veleizdajstvo“, a proces ni bil nikoli zaključen. Z boljše vikiškega vidika in iz njihove marksistične filozofije je bil boljše vikiški vzpon determiniran tek zgodovine; le-ta se izogne legitimnosti, ker zgodovinska determinacija ni podvržena svobodni volji in etičnim principom.

V kolikor so in če so dokazi o boljše vikiško-nemški kolaboraciji prepričljivi, si bo

čitalec sam ustvaril svoje mnenje, ki se od mnenja avtorja lahko razlikuje. In ravno to lahko porodi zdravo in konstruktivno diskuzijo. Na vsak način je ta zgodovinski fenomen vreden, da se ga razčisti in diskutira. Avtor je hotel pri tem zgodovinskem diskurzu ravno premostiti idelološke vrzeli in priti do kritične samozavesti: le tako se lahko približamo zgodovinski resnici, da bi polagoma morda zakrili vrzel, ki razdvaja še do današnjega dne naslednike boljše vikičev in naslednike anti-boljševikov.

Solistični koncert bratov Fink

V soboto, 29. julija, smo imeli znova priliko uživati vrhunsko kvaliteten koncert v Slovenski hiši. Bernarda, Veronika in Marko Fink so stopili na oder v užitek vseh navzočih, ki nas je bilo v velikem številu. Pri klavirju Ivan Vombergar, mojstrski spremljevalec.

Koncert — strogo komoren — se je

v polsopranski legi. Kot sopranistka je imela uspeh nekoč v Ljubljani, celo deležen članka v reviji „Jana“ aprila 1997, ko je odpela Melisando v Ljubljanski operi. So deč po tem, kar smo slišali sedaj, bi si upal reči, da je ta nova pot pravilnejša. Glas je močnejši, lep in zvoneč; barva ne zgleda umetno ustvarjena. Ima pa očitno pre-

Pianist prof. Ivan Vombergar in solistka Bernarda Fink

začel s Schumannom in Dupracom. Morda za našo publiko ne ravno prilagojena izbira, saj uživanje te glasbe ni neposredno, ker ta publika v povprečju ne obiskuje koncertnih dvoran, še manj, kar se tiče komorne glasbe. Sledila sta kot zaključek prvega dela Rodrigo in Nin.

Drugi del, bolj prilagojen občinstvu, je vseboval izključno skladbe v slovenščini in kastiljščini. Guastavino (Marko ima posneto zgoščenko njegovih del), Mašek, Premrl, Pavčič, Ipavec, Geržinič — sam navzoč v dvoran (v vrhunski izvedbi Bernarde) — in Gerbič. Kot dodatek, pravilno izbrani samospjevi Pavčiča in Lajovica, ki so navdušili poslušalce.

Bernarda in Marko sta nam dobro poznana. Njuna interpretativna raven je visoko nadpovprečna, izgovarjava je čista in skozi cel obseg razumljiva v kateremkoli jeziku, ne glede na zapreke melodične linije in nikdar v škodo tej (več kot dovolj dokazano v Emmuni ariji — Bernarda na posnetku Rossinija), tako tudi obvladana dinamiko s primernimi forti in piani, in kljub dvorani, ki ni najboljša za ocenjevanje projekcije zvoka, je bilo občutiti prodornost glasov. Skratka: ni naključje, da sta svetovno priznana.

Novo pa je bilo za nas slišati Veroniko

operni temperament kot komornega. Posebno lepo sprejet je bil njen bis.

Kot je že rečeno v začetku, mojstrsko je spremljeval Ivan. Vedno se je ujemal s pevcem in postavil instrument v službo kompozicij. Klavir je bil prisoten v pravi meri v vsakem trenutku.

Morda ne bi bilo napačno vključiti v programe kake operne arije ali bolj popularne samospjeve (mi pridejo na misel „Plaisir d'amour“, „Les chemins de l'amour“, „La partida“, operetna „Wien du stadt meine traume“...). Občinstvo je navdušeno odgovarjalo na dela, pri katerih prevlada — vsaj v prvem, neposrednem vtisu — glasovna spretnost nad interpretativno sposobnostjo. In aplavzi so izbruhnili večkrat pred koncertem instrumentalne vloge, kljub temu, da imata pri samospjevu glas in klavir praktično isto vrednost.

Ponosni moramo biti, da imamo take izvajalce. Ponosni, ko beremo njihova imena na zgoščenkah v prodajalnah plošč in na programih najvažnejših koncertnih in opernih ustanov.

In hvaležni, da nas nagradijo s tako lepimi večeri.

Rok Fink

Fotografiji: Marko Vombergar

Veronika Fink, Bernarda Fink, Ivan Vombergar in Marko Fink

Novice iz Slovenije

Pisali smo pred 50 leti...

100 LET ČEŠKE KOČE

V Kamniško-Savinjskih Alpah je bila slovesnost, ki jo je Planinsko društvo Jezersko priredilo ob 100-letnici Češke kočje na Spodnjih Ravneh. Koča je kot edina slovenska kočja ohranila svojo zunanjo podobo iz pred sto let, njen izgled pa je na značilen češki ljudski arhitekturi. Med pobudniki za njeno gradnjo so bili češki planinci, ki so že pred 100 leti radi zahajali v slovenske gore. V Češki kočji je prostora za 70 obiskovalcev, na voljo pa je 40 postelj in 30 skupnih ležišč.

JULJSKA INFLACIJA

Inflacija v juliju je znašala 0,9 odstotka. Za toliko so se namreč zvišale cene življenjskih potrebščin v primerjavi z junijem. Cene življenjskih potrebščin julija so se glede na lanski december zvišale za 5,2 odstotka, v primerjavi z enakim mesecem lani pa za 8,8 odstotka.

NAGRADE SLOVENSKIM VINOM

Slovenski vinarji so letos sodelovali na ocenjevanju International Wine Competition 2000 v San Franciscu v ZDA. Na ocenjevanju so med skoraj 2800 vzorci prejeli naslednja odličja: Vinag Maribor je za sivi pinot pozna trgatev letnik 1989 prejel zlato medaljo, bronaste medalje pa je prejelo več primerkov slovenskih vin.

Slovenija in šport

SLOVENSKI KOŠARKARJI V BUENOS AIRESU

V turnirju Super 4 v Buenos Airesu je slovenska članska košarkarska reprezentanca igrala z Brazilijo, Španijo in Argentino. Izgubila je vse tri tekme z minimalnimi razlikami: z Brazilijo 81:88, s Španijo 88:90 in z Argentino v podaljškju. Prvo mesto so zasedli Brazilci.

MLADI KOŠARKARJI SO IMELI VEČ SREČE

Slovenska košarkarska reprezentanca do 20 let je v polfinalu evropskega prvenstva na Ohridu s 74:73 premagala Hrvaško. V svojem drugem zaporednem finalu (na Siciliji pred dvema letoma je bila druga) se je nato pomerila z Izraelom in ga premagala s 66:65.

TEŽKO KLADIVO

Brežiški atlet Primož Kozmus je na odprtem državnem prvenstvu Hrvaške v Zagrebu postavil nov slovenski rekord v metu kladiva. Orodje je zalučal 74,85 metra daleč in kar za 151 centimetrov izboljšal lasten rekord, dosežen pred tremi tedni v Bydgoszczu na Poljskem. Na naslednjem velikem metalskem mitingu v Tapolcah na Madžarskem pa je spet postavil nov državni rekord z daljavo 76,84 metra in s tem izpolnil olimpijsko normo.

ODBOJKARSKI ŽREB

Mednarodna odbojgarska zveza (FIVB) je na svojem 27. zasedanju v Sevillei opravi-

IZREDEN ODKUP PŠENICE

Do 1. avgusta letos so po podatkih Zadružne zveze Slovenije slovenski pridelovalci pšenice na prevzemna mesta pripeljali dobrih 106.000 ton pšenice, kar je drugi največji odkup v slovenski zgodovini. Sicer pa je letošnja pšenica, ki jo je količinsko zmanjšala suša, dosegla rekordno kakovost.

OGENJ V STREHI

V središču Slovenske Bistrice je v ponedeljek, 31. julia zvečer zagorelo ostrešje Marijine cerkve in ostrešje stanovanjskega dela, ki je povezano s cerkvijo. Vzrok požara še ni znan, škoda pa bo najverjetneje visoka, saj so v zadnjih letih obnovili večji del cerkve. Ostrešje stanovanjskega dela je popolnoma zgorelo, požar je zajel tudi zvonik, poškodovana pa je tudi notranjost cerkve in večina stanovanj.

DOBRA PRODAJA V GORENJU

Velenjska tovarna gospodinjskih aparatov Gorenje je julija prodala 224.000 velikih gospodinjskih aparatov, kar je največja mesečna prodaja v 50-letni zgodovini obstoja družbe. S tem se je število prodanih gospodinjskih aparatov v tem letu povzpelo na približno 1,4 milijona, skupna vrednost prodanih izdelkov pa je v primerjavi z enakim lanskim obdobjem večja za 16 %.

la žreb kvalifikacijskih skupin za nastop na svetovnem prvenstvu 2002. Prvič v zgodovini samostojne Slovenije bosta sodelovali tudi obe slovenski izbrani vrsti. Fantje se bodo za nastop v Argentini potegovali v zahtevni skupini H skupaj s Češko, Ukrajino in Madžarsko, dekleta pa v skupini F s Poljsko, Latvijo in ZR Jugoslavijo.

ZMAGE SLOVENSKIH ATLETOV

Alenka Bikar je zmagala v teku na 100 metrov na mitingu v Velikovcu v Avstriji. Brigita Bukovec pa je na mednarodnem atletskem mitingu v Trstu zmagala v teku na 100 metrov z ovirami. Zlato so si nadedli tudi Jure Rovnan v skoku s palico, Urban Acman v teku na 100 m, Zlatnar Damjan v teku na 110 m z ovirami, Vuk Tomaž v teku na 800 m, Valter Grilanc v metu krogla, v ženski konkurenci pa Lea Cimperman v skoku v višino, Tina Čarman v skoku v daljino in Tanja Klemenčič v teku na 400 m.

DOBRI REZULTATI PLAVALCEV

Mlada slovenska plavalka Anja Čarman je na mladinskem evropskem prvenstvu v francoskem Dunkerqu v disciplini 100 metrov hrbtno dosegla le deseto mesto, a je s časom 1:05,29 dosegla nov mladinski državni rekord. In še trije so dosegli osebne rekorde, a bili daleč od uvrstitev finale. Najboljša je bila Urša Vidmar na 800 m prosto, ki je razdaljo preplavala v 9:04,12 minute. Na 400 m prosto je Martin Vrhovšek dosegel izid 4:06,77 in bil 18. Matjaž Markič pa je bil na 50 m prosto s 25,88 41.

LANUS

Lastnikom zemlje v Lanusu sporočamo, da je sedaj že vse izmerjeno in si svojo zemljo lahko vsakdo ogleda in zagradi, če tako želi. 17. avgusta bo inženir na zemljišču od 14. ure dalje, da bo dal potrebna pojasnila, katera si kdo želi.

Nov lokal. Kapela sv. Jožefa je doživela 6. avgusta izreden dogodek. Blagoslovljen je bil nov lokal, ki bo na razpolago za organizacijske namene fare sv. Jožefa. Tudi Slovenci ga bodo lahko uporabljali, ker so skoraj vsa gradbena dela opravili oni. Gradbeni material tega lokala so ostanki pogorelega salona sv. Julije.

COMODORO RIVADAVIA

Število slovenskih fantov in mož, ki so bili v službi pri „Diademi Argentini“, se je v tem letu precej skrčilo. V našo majhno a vendar trdno združeno slovensko skupnost smo dobili prvi dve poročeni Slovenki in sicer go. Oprešnikovo in go. Krevsovo.

Slovenija moja dežela

Ogljarstvo

Železarstvo, ki je bilo že predzgodovinska dejavnost v Sloveniji, je potrebovalo oglje za doseg dovolj visoke temperature pri žganju železne rude. Oglje ima le polovice prostornine lesa, a dvakratno kurilno vrednost.

Oglje so prodobivali z nepopolnim zgoznavanjem lesa v jamah ali zaprtih prostorih.

V Sloveniji so ogljarili s polkrožnimi kopami. Okoli odprtine - dimnika so postavili lesena polena v skladih. Povrh so naložili zemljo in še nekaj polen, da so držala kopo skupaj. Kopo so prižgali skozi osrednji dimnik, zrak pa so dovajali pri tleh.

Ker je bilo v zgodovini fužinarstvo zelo razvito, so v Sloveniji tudi postavljali kope po skoraj vseh gozdnatih površinah. Za kurivo so uporabljali bukev, ker smreka ni dala dobrega oglja. Vemo, da je bilo na Jelovici na Gorenjskem skoro 1000 kopišč, pa tudi okoli Železnikov (že ime pove, kaj so tam delali) in na Dolenjskem. Od leta 1555 so rudarski sodniki podeljevali pravico do oglarjenja.

Pridobivanje oglja je zadobilo velik obseg v 19. stoletju, a 20. stoletju pa je skoraj zamrlo. Danes ga kurijo le še okoli Novega

Nanji smo kar ponosni, ker sta se opogumili in prišli k svojim možema. Seveda vsega tega, kar ima človek na razpolago v Buenos Airesu, tu ni, a so druge, ki jih tamkaj nimate, npr. udobno stanovanje.

Res pa je, da včasih tukaj veter doseže hitrost do 130 km na uro. Pa se končno človek tudi nanj navadi.

Tu imamo mirno življenje. Čez teden smo vsi zaposleni in se malo vidimo. V nedeljo pa se zberemo pri maši in potem pred cerkvijo malo pokramljamo, čez dan pa se obiskujemo.

Edina zabava je tukaj kino. Upamo pa, da bo kmalu prišlo za nami nekaj zakonskih žena. Tukaj pa je precej ženinov, samo deklet ni.

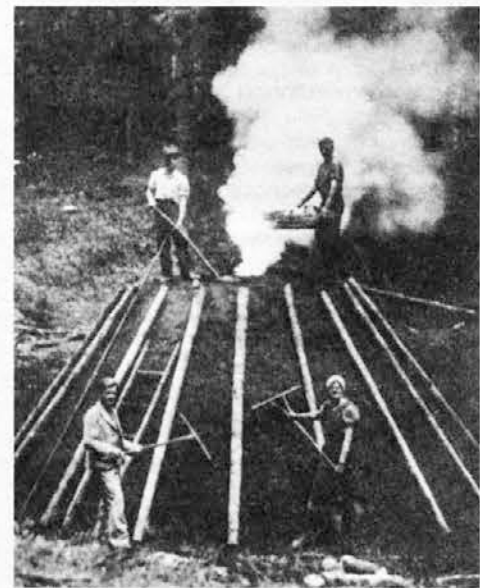
Letošnja zima je precej suha, brez snega in dežja. Samo patagonski veter nam dela zabavo s svojo enolično pesmijo, ki traja že leta in leta.

Slovenska skupnost v Comodoro

Rivadavia, Kc

Svobodna Slovenija, št. 32;

10. avgusta 1950

mesta, da se izrabijo gozdni sečni ostanki, ki be drugače segnili. V Škofjeloškem hribovju ga še kuhajo za kovaške potrebe.

Osebne novice

Krsta. V soboto, 15. julija je bil krščen v cerkvi sv. Janeza Bosca v San Isidro **Tomaž Danijel Papež**, sin Francija in ge. Lučke Rant. Botrovala sta Virna Cattucci in Ernesto Córdoba; krstil pa je g. Tone Rant sdb. - V nedeljo, 6. avgusta pa je bil krščen v cerkvi Marije Pomagaj **Gabrijel Matjaž Ravnik**, sin inž. Matjaža in Lenči Oblak; botra sta bila Toni in Lučka Oblak, krstil pa je mons. Jože Škerbec.

Srečnima družinama naše čestitke!

Smrt. 31. julija je umrla v 91. letu starosti **Mara Spacal** v Floridi pri Buenos Airesu. Rojena je bila v Kostanjevici na Krasu, na Primorskem. V Kanadi pa je umrl **Ferdo Martinčič** (76).

Naj počivata v miru!

V dobrodelni sklad Zveze slovenskih mater in žena so darovali: N.N. Capital 100 pesov; ZSMŽ Carapachay 150 pesov namesto cvetja na grob ge. Milki Rogina.

Bog plačaj!

SLS + SKD

predsedstvo območja za Argentino in Južno Ameriko
sklicuje odbornike in člane na

IZREDNO ZBOROVANJE

v ponedeljek, 14. avgusta ob 20. uri v Slovenski hiši.

inž. Jernej Dobovšek
predsednik

